

Briuselis, 2021 03 17
COM(2021) 123 final

2018/0331 (COD)

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI

pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 6 dalį

dėl

**Tarybos pozicijos dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl teroristinio turinio
sklaidos internete prevencijos priėmimo**

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI
pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 6 dalį
dėl

**Tarybos pozicijos dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl teroristinio
turinio sklaidos internete prevencijos priėmimo**

1. PAGRINDINIAI FAKTAI

Pasiūlymo (dokumentas COM(2018) 640 <i>final</i> – 2018/0331 COD) perdavimo Europos Parlamentui ir Tarybai data	2018 m. rugsėjo 12 d.
Tarybos susitarimo dėl derybų įgaliojimų data	2018 m. gruodžio 6 d.
Per pirmąjį svarstymą priimtos Europos Parlamento pozicijos data	2019 m. balandžio 17 d.
Pirmojo trišalio dialogo data	2019 m. spalio 17 d.
Antrojo trišalio dialogo data	2019 m. lapkričio 20 d.
Trečiojo trišalio dialogo data	2019 m. gruodžio 12 d.
Ketvirtojo trišalio dialogo data	2020 m. rugsėjo 24 d.
Penktojo trišalio dialogo data	2020 m. spalio 29 d.
Šeštojo (paskutinio) trišalio dialogo data	2020 m. gruodžio 10 d.
Nuolatinų atstovų komitete pasiekto politinio susitarimo data	2020 m. gruodžio 16 d.
Europos Parlamento LIBE komiteto balsavimo dėl kompromisinio susitarimo patvirtinimo data	2021 m. sausio 11 d.
Per pirmąjį svarstymą priimtos Tarybos pozicijos data	2021 m. kovo 16 d.

2. KOMISIJOS PASIŪLYMO TIKSLAS

ES teritorijoje įvykdyti teroristiniai išpuoliai parodė, kaip teroristai piktnaudžiauja internetu, kad pritrauktų ir užverbuotų pasekėjų, pasiruoštų ir sudarytų sąlygas teroristinei veiklai, šlovintų žiaurumą, paragintų sekti jų pavyzdžiu ir įbaugintų plačiąją visuomenę.

Teroristinis turinys, kuriuo šiais tikslais dalijamasi internete, platinamas per prieglobos paslaugų teikėjus, kurie leidžia kelti trečiųjų šalių turinį. Teroristai ir jų rėmėjai piktnaudžiauja ne tik didžiaisiais socialiniais tinklais, bet – vis dažniau – ir mažesnėmis platformomis, siūlančiomis įvairias Europos Sąjungoje prieinamas prieglobos paslaugas. Toks piktnaudžiavimas tam tikromis internetinėmis paslaugomis aiškiai parodo, kokia svarbi prieglobos paslaugų teikėjų socialinė atsakomybė už vartotojų apsaugą nuo teroristinio turinio ir kokią didžiulę riziką toks turinys kelia plačiosios visuomenės saugumui.

Komisija savo pasiūlymu siekė nustatyti suderintą teisinį pagrindą, kad būtų užkirstas kelias netinkamam prieglobos paslaugų naudojimui teroristinio turinio sklaidos internete tikslais ir

kad būtų užtikrintas sklandus bendrosios skaitmeninės rinkos veikimas, drauge užtikrinant visuomenės saugumą ir apsaugant pagrindines teises.

Siūlomu reglamentu siekiama geriau išaiškinti prieglobos paslaugų teikėjų atsakomybę imtis visų tinkamų, pagrįstų ir proporcingų veiksmų, būtinų siekiant užtikrinti jų paslaugų saugumą ir sparčiai ir veiksmingai nustatyti teroristinį turinį internete ir jį pašalinti. Tokie veiksmai yra, be kita ko, turinio pašalinimas per valandą nuo nurodymo pašalinti gavimo ir konkrečios priemonės, kurių prieglobos paslaugų teikėjai turi imtis savo iniciatyva siekdami apsaugoti savo paslaugas.

Be to, siūlomame reglamente nustatyta įvairių būtinų apsaugos priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti, kad būtų visapusiškai laikomasi pagrindinių teisių, kaip antai teisės į žodžio laisvę ir informaciją demokratinėje visuomenėje. Šios apsaugos priemonės yra, be kita ko, skaidrumo reikalavimai ir skundų nagrinėjimo mechanizmai, kuriais siekiama užtikrinti, kad turinio teikėjai galėtų užginčyti jų pateikto turinio pašalinimą arba prieglobs prie jo panaikinimą, taip pat užtikrinti galimybę apskųsti teismine tvarka pagal ES sutarties 19 straipsnį ir ES pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnį.

Šiuos tikslus įgyvendinti padės siūlomame reglamente valstybėms narėms nustatytos pareigos, suteikiant įgaliojimus kompetentingoms institucijoms, padidinant nuspėjamumą ir skaidrumą, užtikrinant tinkamas apsaugos priemones ir užtikrinant, kad už reikalavimų nesilaikymą prieglobos paslaugų teikėjams būtų galima taikyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasomąsias sankcijas.

3. PASTABOS DĖL TARYBOS POZICIJOS

Tarybos pozicija atspindi politinį susitarimą, kurį Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija pasiekė 2020 m. gruodžio 10 d. Svarbiausi Komisijos pasiūlymo ir politinio susitarimo teksto skirtumai pateikti toliau.

- Taikymo sritis. Paaiškinama, kad medžiaga, skleidžiama švietimo, žurnalistikos, meno ar mokslinių tyrimų tikslais arba siekiant užkirsti kelią terorizmui ar su juo kovoti, neturi būti laikoma teroristiniu turiniu ir kad siekiant nustatyti tikrąjį sklaidos tikslą turi būti atliekamas vertinimas.
- Paaiškinama, kad reglamentu nedaromas poveikis Elektroninės komercijos direktyvai¹ ir Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvai², taip pat tai, kad audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų atveju esant kolizijai viršenybę turi pastaroji direktyva. Konstatuojamojoje dalyje paaiškinama, kad tokiu būdu nedaromas poveikis pareigoms, pagal reglamentą nustatytoms dalijimosi vaizdo medžiaga platformų paslaugų teikėjams.
- Patikslinama, kad reglamentas taikomas tik tiems prieglobos paslaugų teikėjams, kurie skleidžia informaciją visuomenei, t. y. potencialiai neribotam asmenų skaičiui.

¹ 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (OL L 178, 2000 7 17, p. 1–16).

² 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1808, kuria, atsižvelgiant į kintančias rinkos realijas, iš dalies keičiama Direktyva 2010/13/ES dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (OL L 303, 2018 11 28, p. 69–92).

- Terminų apibrėžtys. Į termino „teroristinis turinys“ apibrėžtį neįtraukta medžiaga, kuria „skatinama“ teroristinių grupuočių veikla, ir apibrėžtis labiau suderinta su atitinkamomis Direktyvoje dėl kovos su terorizmu³ nurodytomis nusikalstamomis veikomis.
- Nurodymai pašalinti turinį. Išlaikomas ne ilgesnis kaip vienos valandos terminas, per kurį prieglobos paslaugų teikėjai turi pašalinti teroristinį turinį ir (arba) panaikinti prieigą prie jo, tačiau kompetentinga institucija prieglobos paslaugų teikėją turi apie tai informuoti likus 12 valandų iki pirmojo nurodymo pašalinti turinį, išskyrus skubos atvejus. Be to, tais atvejais, kai dėl objektyviai pagrįstų techninių ar operacinių priežasčių neįmanoma įvykdyti nurodymo pašalinti turinį, terminas bus sustabdomas.
- Teisė tikrinti ir tarpvalstybinių nurodymų pašalinti turinį procedūra. Nors visos valstybės narės turi teisę išduoti nurodymus pašalinti turinį bet kuriam prieglobos paslaugų teikėjui, nepriklausomai nuo jo įsisteigimo vietos, nauju straipsniu dėl tarpvalstybinių nurodymų pašalinti turinį procedūrą (4 straipsniu) suteikiama galimybė prieglobą suteikiančios valstybės narės (t. y. valstybės narės, kurioje prieglobos paslaugų teikėjas yra įsisteigęs arba turi savo teisinį atstovą) kompetentingai institucijai patikrinti nurodymą pašalinti turinį, kad nustatytų, ar tuo nurodymu nėra akivaizdžiai ar labai pažeidžiamos pagrindinės teisės arba reglamentas. Prieglobos paslaugų teikėjai ir turinio teikėjai turi teisę prašyti, kad ta kompetentinga institucija peržiūrėtų nurodymą pašalinti turinį; tokiu atveju ta institucija privalo atlikti patikrinimą ir sprendime pateikti savo išvadą. Jeigu atlikus patikrinimą nustatoma akivaizdžių arba didelių pažeidimų, nurodymas pašalinti turinį netenka teisinės galios ir prieglobos paslaugų teikėjas nebėra įpareigotas pašalinti medžiagą ir iš esmės turėtų ją atkurti.
- Konkrečios priemonės. Pasiūlymo 3, 6 ir 9 straipsnių turinys buvo patikslintas ir sujungtas į vieną straipsnį, kuriame nustatomos prieglobos paslaugų teikėjų pareigos nustatyti konkrečias kovos su teroristinio turinio sklaida priemones. Šios pareigos taikomos tik tiems prieglobos paslaugų teikėjams, kurie, kaip nustatė kompetentinga institucija, susiduria su teroristiniu turiniu. Nors kompetentingos institucijos gali pareikalauti, kad prieglobos paslaugų teikėjai imtųsi papildomų priemonių, konkrečių kovos su teroristiniu turiniu priemonių pasirinkimas paliekamas prieglobos paslaugų teikėjams ir jie negali būti įpareigoti naudoti automatines priemones.
- Pranešimai. Komisijos pasiūlyme pateiktas straipsnis dėl pranešimų (t. y. mechanizmo, kuriuo prieglobos paslaugų teikėjai įspėjami apie teroristinį turinį, paliekant galimybę paslaugų teikėjams savanoriškai spręsti dėl atitikties jų pačių nustatytoms sutartinėms sąlygoms) buvo išbrauktas. Tačiau konstatuojamojoje dalyje paaiškinama, kad valstybės narės ir Europolas šia pranešimų priemone gali ir toliau naudotis.
- Kompetentingos institucijos. Valstybės narės pagal reglamento reikalavimus turi paskirti kompetentingas institucijas, be kita ko, užtikrindamos, kad tos institucijos nesiektų gauti ir negautų nurodymų, veiktų objektyviai ir nediskriminuodamos ir užtikrintų visapusišką pagarbą pagrindinėms teisėms.

³

2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/541 dėl kovos su terorizmu, pakeičianti Tarybos pamatinį sprendimą 2002/475/TVR ir iš dalies keičianti Tarybos sprendimą 2005/671/TVR (OL L 88, 2017 3 31, p. 6–21).

- Nuobaudos. Straipsnyje dėl nuobodų aiškiai numatyta galimybė valstybėms narėms nuspręsti, ar atskirais atvejais skirti nuobaudas, atsižvelgiant į tokias aplinkybes kaip atitinkamo prieglobos paslaugų teikėjo pobūdis ir dydis, jo atsakomybės už pažeidimą mastas ir techninės bei organizacinės priemonės, kurių jis galėjo imtis, kad užtikrintų atitiktį reglamento reikalavimams.
- Baigiamosios nuostatos. Reglamento taikymo nuo jo įsigaliojimo pradžios terminas buvo pratęstas iki 12 mėnesių, o reglamento vertinimo nuo jo taikymo pradžios terminas buvo sutrumpintas iki dvejų metų.

Komisija mano, kad Tarybos pozicijoje pateiktame pasiektame politiniame susitarime iš esmės išlaikyti pagrindiniai pirmiau minėto Komisijos pasiūlymo tikslai. Visų pirma sutartame tekste pateikiamas subalansuotas požiūris, kuriuo užtikrinama, kad būtų veiksmingai kovojama su teroristiniu turiniu internete, kad būtų nustatytos visapusiškos pagrindinių teisių apsaugos priemonės ir kad vidaus rinkoje veikiantiems prieglobos paslaugų teikėjams būtų taikomos vienodos ir proporcingos taisyklės.

4. IŠVADA

Komisija pritaria Tarybos pozicijai.